

ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ ІМЕНІ Г. С. КОСТЮКА НАПН УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації фахівців із базовою медичною або
психологічною освітою
«ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ»

Вінниця 2022

Програму підвищення кваліфікації «Психологічна допомога в умовах воєнного часу» обговорено та схвалено на засіданні Вченої ради Навчально-наукового інституту педагогіки, психології, підготовки фахівців вищої кваліфікації (протокол № 8 від 13 квітня 2022 р.) Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАННЯ ЗА ПРОГРАМОЮ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗА ПРОГРАМОЮ «ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ»

Навчання за програмою підвищення кваліфікації у форматі вебінарів та майстер-класів проведуть викладачі кафедри психології та соціальної роботи Навчально-наукового інституту педагогіки, психології, підготовки фахівців вищої кваліфікації Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського та співробітники лабораторії консультативної психології та психотерапії Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України.

Термін проведення курсів: 25-29 квітня 2022 року.

Реєстрація учасників:

«Психологічна допомога в умовах воєнного часу»
за лінком <https://forms.gle/jeT4SB6q4rv7ZbCg8>

25-29 квітня 2022 року

14.00 – 19.00

лінк для підключення

<https://meet.google.com/ofv-veeu-duw>

1. Анотація

Програма підвищення кваліфікації «Психологічна допомога в умовах воєнного часу» спрямована на удосконалення рівня професійної компетентності фахівців щодо етики надання першої психологічної допомоги, принципів екстреної психологічної допомоги, складення алгоритму надання першої психологічної допомоги та підтримки у сфері надання першої домедичної допомоги.

Програма підвищення кваліфікації покликана удосконалити:

– здатність володіти навиками надання першої психологічної допомоги, яка включає гуманну, підтримуючу та практичну допомогу людям, постраждалим від складних кризових ситуацій;

– здатність гарантувати безпеку та захист від фізичної і психологічної шкоди для дорослих і дітей, які потребують допомоги;

– здатність до надання допомоги в отриманні інформації, встановленні зв'язку зі службами та структурами соціальної підтримки;

– здатність діяти згідно з інструкціями відповідних органів влади, які очолюють програму реагування на кризу;

– здатність до надання рекомендацій щодо оцінювання кризової ситуації та установа зв'язку з постраждалими людьми, а також розуміння їхніх потреб і перенаправлення їх на отримання практичної допомоги та інформації;

– здатність забезпечити допомогу потерпілим без проявів дискримінації та упереджень;

– здатність зберігати спокій, не піддаватися паніці й небезпеці, перш ніж надавати необхідну допомогу потерпілим, щоб відновити їх контроль над ситуацією тощо.

Програма підвищення кваліфікації «Психологічна допомога в умовах воєнного часу» розрахована на фахівців із базовою медичною або психологічною освітою.

2. Мета програми підвищення кваліфікації

Мета програми підвищення кваліфікації «Психологічна допомога в умовах воєнного часу» – підвищення кваліфікації фахівців із базовою медичною або психологічною освітою щодо формування системи знань із забезпечення професійної компетентності фахівців для проведення кваліфікованого кризового консультування в умовах воєнного часу.

3. Завдання програми підвищення кваліфікації

– сформулювати уявлення про особливості надання психологічної допомоги в умовах воєнного часу;

– ознайомити з копінг-ресурсами та -стратегіями, принципами резильєнтності та методами долаючої інтенції, компенсації, адаптації та ПТЗ щодо надання першої кризової психологічної допомоги;

– сприяти підвищенню рівня розвитку професійної компетентності в сфері надання першої психологічної допомоги згідно КПТ підходу в роботі зі стресом за умов воєнного часу;

– надати рекомендації з розвитку життєстійкості особистості щодо психологічної допомоги сім'ям та дітям в умовах впливу надмірних і хронічних стресових чинників.

4. Нормативні документи, на основі яких розроблена програма

1. Лист МОН від 04.04.2022 № 1/3872-22 «Про методичні рекомендації «Перша психологічна допомога. Алгоритм дій».

2. Лист МОН від 16.07.2021 № 1/9-363 «Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти у 2021/2022 н. р.»

3. Наказ МОЗ України від 07.07.2015 р. № 866/27311 «Про затвердження Державного стандарту соціальної послуги консультування»

4. Наказ МОЗ України від 17.07.2014 р. № 766/25543 «Порядок надання психологічної підтримки постраждалим при надзвичайній ситуації»

5. Розрахунок навчального часу: в обсязі 25 академічних годин.

6. Документ, що видається: сертифікат.

7. Інформаційний обсяг програми «Психологічна допомога в умовах воєнного часу»

ЗМІСТ

№	Тематика	Викладач	Дата
1	2	3	4
1	Особливості надання психологічної допомоги в умовах воєнного часу. Психічні реакції у кризовій ситуації	Лікар, психолог, психотерапевт, провідний тренер (супервізор) Міщук С.С.	25.04.2022р. (2 год.)
2	Поняття про стрес, кризу, психотравму та ПТСР	Доктор філософії (PhD) Долинний С.С.	25.04.2022р. (2 год.)
3	Груповий особистий досвід регуляції та опрацювання власних психоемоційних станів	Старший науковий співробітник лабораторії консультативної психології та психотерапії Гребінь Л.О.	25.04.2022р. (1 год.)
4	Резильєнтність, копінг-ресурси та копінг-стратегії, долаюча інтенція, компенсація, адаптація та ПТЗ. Перша кризова психологічна допомога	Доктор психологічних наук, професор Візнюк І. М.	26.04.2022р. (2 год.)
5	КПТ підхід у роботі зі стресом в умовах воєнного часу	Доктор психологічних наук, професор Паламарчук О. М.	26.04.2022р. (2 год.)
6	Груповий особистий досвід регуляції та опрацювання власних психоемоційних станів	Старший науковий співробітник лабораторії консультативної психології та психотерапії Гребінь Л.О.	26.04.2022р. (1 год.)

7	Травма війни. Психотехніки турботи про себе та інших в умовах війни. Допомога потерпілим в зоні бойових дій	Керівник Кризової служби медико-психологічної допомоги, науковий співробітник лабораторії консультативної психології та психотерапії Литвиненко Л.І.	27.04.2022р. (2 год.)
8	Принципи, підходи та психотехніки психологічної допомоги сім'ям та дітям в умовах впливу надмірних і хронічних стресових чинників	Кандидат психологічних наук, в.о. завідувача лабораторією консультативної психології та психотерапії Омельченко Я. М.	27.04.2022р. (2 год.)
9	Груповий особистий досвід регуляції та опрацювання власних психоемоційних станів	Старший науковий співробітник лабораторії консультативної психології та психотерапії Гребінь Л.О.	27.04.2022р. (1 год.)
10	Принципи, підходи та психотехніки розвитку життєстійкості особистості в умовах тривалих складних життєвих обставин	Кандидат психологічних наук, в.о. завідувача лабораторією консультативної психології та психотерапії Омельченко Я. М.	28.04.2022р. (2 год.)
11	Подружні стосунки під час війни: психологічна допомога	Доктор психологічних наук, професор Лящ О. П.	28.04.2022р. (2 год.)
12	Груповий особистий досвід регуляції та опрацювання власних психоемоційних станів	Старший науковий співробітник лабораторії консультативної психології та психотерапії Гребінь Л.О.	27.04.2022р. (1 год.)

13	Соціально-психологічний супровід поранених військовослужбовців	Доктор психологічних наук, професор Чухрій І.В.	29.04.2022р. (2 год.)
14	Робота з біженцями, тимчасово переміщеними та вимушеними емігрантами (2 год.) 29.04	Старший науковий співробітник лабораторії консультативної психології та психотерапії Гребінь Л.О.	29.04.2022р. (2 год.)
15	Груповий особистий досвід регуляції та опрацювання власних психоемоційних станів	Старший науковий співробітник лабораторії консультативної психології та психотерапії Гребінь Л.О.	29.04.2022р. (1 год.)
Підсумковий контроль за програмою «Психологічна допомога в умовах воєнного часу» - підготовка есе			

8. Навчально-методичне забезпечення та матеріали для самостійної роботи

Запис вебінарів щодо надання першої психологічної допомоги та психологічної допомоги при втраті.

Я-поруч! Я-психолог! Як надавати першу психологічну допомогу. 01.03.2022 – <https://www.youtube.com/watch?v=AwYQyFZdbv8&t=128s>

"Перша психологічна допомога у разі гострих реакцій на травмівну подію" 02.03.2022 – <https://www.youtube.com/watch?v=S3m00j4Has8&t=75s>

Мама, війна! Як допомогти та підтримати дитину під час бойових дій 03.03.2022 – <https://www.youtube.com/watch?v=FnjGLQt3nQ8&t=102s>

Психологічна допомога під час втрати 05.03.2022 – <https://www.youtube.com/watch?v=eSnxW3hMV2E>

Як допомогти впоратися з болючим відчуттям тривоги у дні війни 06.03.2022 – <https://www.youtube.com/watch?v=fqKGRS4vHzI&t=5s>

ПЕРША ДОПОМОГА запобігання розвитку хронічної тривожності й розвитку ПТСР 07.03.2022 – <https://www.youtube.com/watch?v=qdS2QKV981Q&t=83s>

«ПЕРША психологічна ДОПОМОГА. Психологічна інтервенція. Корисні поради, вправи та техніки» 08.03.2022 – <https://www.youtube.com/watch?v=IEnV4Q5F2DU&t=103s>

Як надавати психологічну допомогу і залишитися в ресурсі 09.03.2022 – <https://www.youtube.com/watch?v=Hmj-mn4s92k>

«Психологічна допомога постраждалим та АРТ-терапевтичні техніки в роботі з травмою та горем» 13.03.2022 – <https://www.youtube.com/watch?v=G1Se-inKFSY&t=17s>

«Психологічна допомога постраждалим та АРТ-терапевтичні техніки в роботі з травмою та горем» 20.03.2022 – <https://www.youtube.com/watch?v=G1Se-inKFSY&t=17s>

«АРТ- терапія та досвід в роботі з дітьми, дорослими щодо проживання травми, горя та втрати». 27.03.2022 – https://www.youtube.com/watch?v=Vv5uXq_wiMo&t=3s

«Робота з травмою, горем, насиллям. АРТ-терапія. Психологічна допомога дітям, дорослим та родинам». 03.04.2022 – <https://www.youtube.com/watch?v=O579d-r1gT4&t=3953s>

9. Список колективних праць

з питань психологічної допомоги травмованим особам, підготовлених науковцями лабораторії консультативної психології та психотерапії Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України (для самостійного опрацювання)

1. Психологічна допомога постраждалим внаслідок кризових травматичних подій : методичний посібник / Кісарчук З. Г. та ін. ; за ред. З. Г. Кісарчук. Київ, 2015. 207 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/706344/> (дата звернення 11.04.2022)

2. Психологічна допомога дітям у кризових ситуаціях : методи і техніки : методичний посібник / Кісарчук З. Г. та ін. ; за ред. З. Г. Кісарчук. Київ, 2016. 232 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/705405/> (дата звернення 11.04.2022)

3. Особливості стосунків «психотерапевт-клієнт» у сучасному соціокультурному середовищі : монографія / Кісарчук З. Г. та ін. ; за ред. З. Г. Кісарчук. Київ, 2017. 225 с. URL : <https://lib.iitta.gov.ua/708934/> (дата звернення 11.04.2022)

4. Технології психотерапевтичної допомоги постраждалим у подоланні проявів посттравматичного стресового розладу : монографія / Кісарчук З. Г. та ін. ; за ред. З. Г. Кісарчук. Київ, 2020. 178 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/722181/> (дата звернення 11.04.2022)

10. Додаткові матеріали

1. Кокурн О.М., Агаєв Н.А., Пішко І.О., Лозінська Н.С. Основи психологічної допомоги військовослужбовцям в умовах бойових дій: Методичний посібник. К.: НДЦ ГП ЗСУ, 2015. 170 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/11222/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_2015.pdf (дата звернення 11.04.2022)
2. Перша психологічна допомога: посібник для працівників на місцях. Київ : Унів. вид-во ПУЛЬСАРИ, 2017. 64 с. URL: <http://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/44615/9786176150787-ukr.pdf?sequence=72>
3. Перша психологічна допомога : посібник фасилітатора з орієнтації працівників на місцях. Київ : Унів. вид-во ПУЛЬСАРИ, 2017. 104 с. URL: https://app.mhpss.net/?get=245/psychological-first-aid_facilitators-manual-for-orienting-field-workers_ukrainian_e-version.pdf (дата звернення 11.04.2022)
4. Царенко Л., Вебер Т., Войтович М., Гриценко Л., Кочубей В., Гридковець Л. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Навчальний посібник. Том 2. Київ, 2018. URL: 240 с. <https://www.osce.org/files/f/documents/a/c/430829.pdf> (дата звернення 11.04.2022)